

1.BÖLÜM

Aşağıda verilen önermelerin başındaki boşluklara doğru olanlar için "D", yanlış olanlar için "Y" yazınız.
Her soru 2 puandır.

- ( ) Güneş bir yıldız olduğu için şekli, bayrağımızdaki yıldızın şekli gibidir.
- ( ) Ay bir ışık kaynağı olsaydı, evreleri olmazdı.
- ( ) Dünya'dan bakıldığında Ay'ın hep aynı yüzü görülür.
- ( ) Ay'ın dört ana, dört ara evresi vardır.
- ( ) Güneş, saat yönünde döner.
- ( ) Besin olarak tüketilen mantarlar zehirli olabilir.
- ( ) Mikroskopta incelemeye başlarken büyütmesi en çok olan objektiften başlanır.
- ( ) Sütün yoğurda dönüşmesi ve üzümden sirke yapılmasında yararlı bakteriler etkilidir.

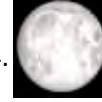

2.BÖLÜM

Aşağıda ki önermelerde koyu renkli kelimelerden , cümleyi doğru tamamlayacak olanı yuvarlak içine alınız.
Her soru 2 puandır.

- Güneş'in gözümüzle gördüğümüz katman **Işık Küre / Renk Küre** 'dir.
- Dünya, Güneş etrafında **Dönme / Dolanma** hareketi yapar
- Ay'ın ana evrelerinden birisi **İlk Dördün / Hilal** olarak adlandırılır.
- Dünya'nın çapı, Ay'ın çapının yaklaşık **4 / 109** katıdır.
- Ay'ın Dünya'nın etrafında bir tam tur dönmesi için geçen süre **27,3 / 29,5** gündür.
- Canlılar; Hayvanlar, Bitkiler, Mikroskobik Canlılar ve **İnsanlar / Mantarlar** olarak dörde ayrılırlar.
- Bazı **Bakteriler / Mantarlar** verem ,tifo gibi hastalıklara sebep olurlar.
- Mikroskopta incelenecek maddenin üzerine konulan küçük cam parçasına **Lam / Lamel** denir.

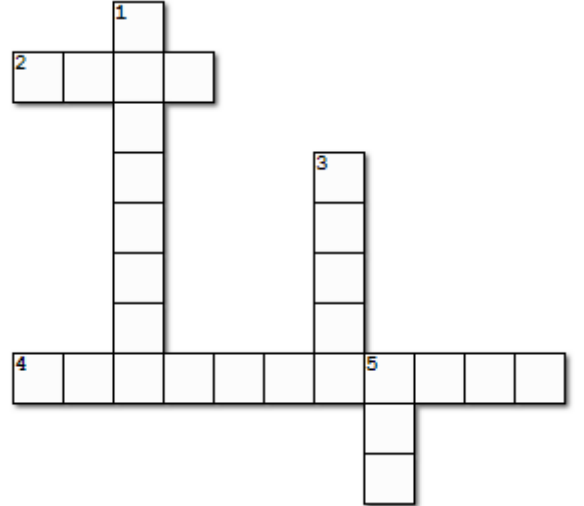
3.BÖLÜM

Aşağıda Rüzgar'ın ekim ayının farklı günlerinde çektiği Ay fotoğrafları yer almaktadır. Fotoğrafları çektiği tarihe göre sıralamak isteyen Rüzgar sadece bir fotoğrafın tarihini hatırladığına göre diğer fotoğrafların çekildiği tarihleri siz eşleştiriniz. Her soru 2 puandır.

Fotoğraf	Tarih	
1. 	2 Ekim	☐
2. 	7 Ekim	5 ☐
3. 	9 Ekim	☐
4. 	16 Ekim	☐
5. 	23 Ekim	☐

4. BÖLÜM

Aşağıdaki bulmacayı çözünüz. Her soru 2 puan

Soldan Sağa

- Mikroskobik bir canlı
- Güneş yüzeyinde bulunan daha soğuk bölgelerin adı

Yukardan aşağıya

- Güneşte en çok bulunan gazdır.
- Dünya'nın kendi etrafında yaptığı hareket türü
- Bir mantar türü

5. BÖLÜM

Aşağıda verilen çoktan seçmeli soruların doğru seçeneğini işaretleyiniz. Her soru 5 puan

1. Bir öğrenci güneşli bir günde oluşturduğu düzenekte kâğıt üzerinde şekildeki Güneş görünüşünü elde etmiştir.

Öğrencinin gözlemine dayanarak Güneş ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Şeklinin küresel olduğu
B) Kendi etrafında döndüğü
C) Yüzey sıcaklığının 6000 °C olduğu
D) Çok büyük hidrojen patlamaları olduğu

2018 PBYS 5

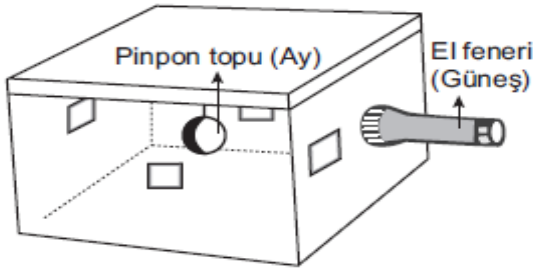
2. **Bilgi:** Dünya'dan bakıldığında Ay, Güneş ile hemen hemen aynı büyüklükte görülmektedir. Ancak Güneş, hem Dünya hem de Ay'dan daha büyüktür.

Bu bilgi Ay'ın hangi özelliğine bir kanıt oluşturmaktadır?

- A) Kendi eksenini etrafında dönmesine
B) Dünya'ya Güneş'ten daha yakın olmasına
C) Üzerinde dev kraterlerin bulunmasına
D) Atmosferinin çok ince olmasına

2018 PBYS 5

3. Karton kutunun bir yüzüne delik açılarak el feneri yerleştirilip, kutunun kapağından bir ip ile içeriye pinpon topu asılıyor. Topla aynı hizada olacak şekilde kutunun yan yüzeylerine şekildeki gibi eşit büyüklükte delikler açılıyor.

Diğer delikler kapatılıp her seferinde bir delikten kutunun içine bakıldığında pinpon topunun aydınlık ve karanlık kısımları görülüyor.

Bu deneyde aşağıdakilerden hangisi gözlenmiştir?

- A) Ay'ın evrelerinin nasıl oluştuğu
B) Güneş tutulmasının nasıl gerçekleştiği
C) Dünya'nın hareketleri
D) Ay yüzeyinin yapısı

2018 PBYS 5

4. Aşağıda Ay'ın iki farklı evresi ile ilgili tanım verilmiştir.

- I. Ay, Güneş ve Dünya arasında bulunurken Dünya'ya bakan yüzünün ışık almadığı evredir.
II. Ay'ın Dünya'ya bakan yüzünün tamamen aydınlandığı evredir.

Bu evrelerin isimleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II
A)	İlk dördün	Son dördün
B)	Dolunay	Yeniay
C)	Yeniay	Dolunay
D)	Son dördün	İlk dördün

2018 PBYS 5

5. Üzerinde küf oluşmuş bir ekmek parçasını inceleyen öğrencinin gözlem notları tablodaki gibidir.

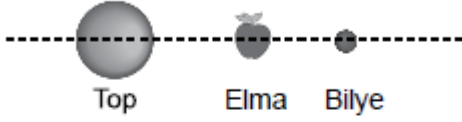
Gözlem yapılan örnek	Gözlem aracı	Gözlem sonucu
Küflü görünen kısım	çıplak göz	
Küflü görünen kısım	mikroskop	
Küflü görünmeyen beyaz kısım	çıplak göz	
Küflü görünmeyen beyaz kısım	mikroskop	

Bu gözleme göre küf mantarı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Besinler üzerinde çoğalarak küflenmeye neden olur.
B) Çıplak gözle, küflü görünen bölge dışında küflere rastlanmaz.
C) Çoğaldıklarında çıplak gözle görülebilirler.
D) Mikroskopik canlılardır.

2018 PBYS 5

6. Bir öğrenci elma, top ve bilye kullanarak şekildeki Güneş, Dünya ve Ay modelini oluşturuyor.

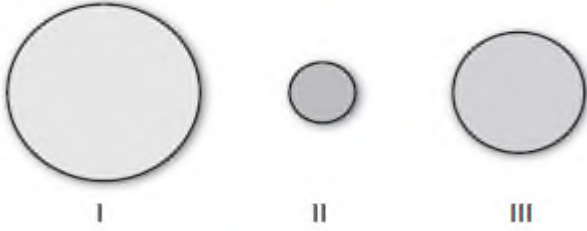

Bu modelin yeni ay evresini göstermesi için öğrenci aşağıdakilerden hangisini yapmalıdır?

- A) Bilye ve elmanın birbiriyle yerini değiştirmelidir.
B) Top ve elmanın birbiriyle yerini değiştirmelidir.
C) Elmayı topa yaklaştırmalıdır.
D) Top ve bilyenin birbiriyle yerini değiştirmelidir.

2017 PBYS 6

7. Şekilde Ay, Dünya, Güneş modeli birbirlerine göre boyutları dikkate alınarak gösterilmiştir.

Bu modelde I, II ve III numara ile gösterilen yapılar hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Dünya	Güneş	Ay
B)	Dünya	Ay	Güneş
C)	Güneş	Ay	Dünya
D)	Güneş	Dünya	Ay

2018 PBYS 6

8. Selin'e annesi sık sık aşağıdaki uyarılarda bulunur:
- Yediğin elmayı iyice yıkadın mı?
  - Yatarken dişlerini fırçalamayı unutma!
  - Sütü içmeden önce, şişenin üzerindeki son kullanma tarihine baktın mı?

Bu uyarılardan, insanı mikroskopik canlıların zararlarından korumaya yönelik olanların tümü aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

2016 PBYS 5

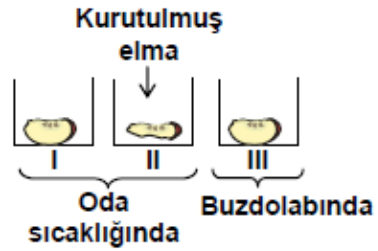
9. Aşağıdakilerden hangileri faydalı mikroskopik canlıların faaliyetlerindedir?

- Topraktaki canlı atıklarının çürümesi
- Sütün peynire dönüşmesi
- Hastalıkların insandan insana geçmesi

- A) Yalnız II B) I - II
C) I - III D) I - II - III

2007 DPY 5

- 10.

Yukarıdaki düzeneklerde deney yapan bir öğrenci, bir hafta sonra sadece I. kaptaki elma diliminde küf mantarı görüyor.

Öğrenci, bu deneyden küf mantarı ile ilgili aşağıdaki sonuçların hangisine ulaşamaz?

- A) Nemli ortamı sever.
B) Besinini kendi yapar.
C) Oda sıcaklığında yaşar.
D) Besinlerin bozulmasını sağlar.

2006 DPY 5